

MRF 2023.323

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. december 2023, j.nr. 21/13855

Ophævet og hjemvist påbud efter jordforureningslovens § 41 til virksomhed om delvis oprensning af 33 tons gasolie forårsaget af beskadiget påfyldningsrør, hvor der blev efterladt en restforurening på 1.300 kg, da restforureningen kunne medføre en uacceptabel miljø- og sundhedsmæssig risiko, og forskel mellem pris på delvis oprensning på 10,8 mio. kr. og fuldstændig oprensning på 23,2 mio. kr. ikke fandtes i modstrid med proportionalitetsprincippet efter U 2014.790 H.

Klagesagen var en fortsættelse af MAD 2017.334 Mfk, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede Odense Kommunes påbud efter jordforureningslovens § 41 til virksomheden V om at gennemføre fuldstændig oprensning af en jordforurening med et vurderet omfang på 33 tons gasolie, der var forårsaget af et beskadiget påfyldningsrør for olietank på en erhvervsvirksomhed. Den tidligere afgørelse var baseret på en forureningsundersøgelse, hvor der var anført et scenarie med fuldstændig oprensning, hvilket ville forudsætte nedrivning af tankanlæg og tankgrav og en forventet omkostning på 9,1 mio. kr., mens et scenarie uden nedrivning ville medføre en omkostning på 4,14 mio. kr., men ville efterlade en restforurening på ejendommen. Parallelt med myndighedsbehandlingen var der af V anlagt civilt søgsmål mod en udførende entreprenør for nedbrydningsarbejder i nærheden af det beskadigede påfyldningsrør, men sagen var ikke afsluttet i 2017. I MAD 2017.334 Mfk lagde nævnet i risikovurderingen til grund, at en beregning efter trin 1 i Miljøstyrelsens JAGG-model udviste overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet med en faktor 360 i de primære grundvandsmagasiner, hvormed den efterladede restforurening ville medføre en fortsat miljø- og sundhedsmæssig risiko i mange år, hvorfor nævnet ikke fandt omkostningerne ved fuldstændig oprensning i modstrid med proportionalitetsprincippet. I forhold til V's indsigelse om, at påbud skulle være meddelt efter jordforureningslovens § 43 og tillige meddelt entreprenøren, afviste nævnet, at forholdet kunne henføres til § 43, og afviste ligeledes at afvente udfaldet af retssagen mellem V og entreprenøren. I Østre Landsrets dom af 7. december 2018 (sag BS-61/2018) fandt landsretten det ikke bevist, at jordforureningen kunne anses forvoldt af entreprenøren som en uagtsom handling, hvorfor entreprenøren blev frifundet. Efter yderligere undersøgelser i 2018 konstaterede Odense Kommune, at jordforureningen siden påbuddet i 2014 havde fået en anden udbredelse på ejendommen. Undersøgelsen viste bl.a., at spredningsretningen

for olie i fri fase var en anden, således at fri faseolie havde fået en spredning ind under fundament for en stålskorsten for erhvervsvirksomheden samt trængt op ad fundament for en muret skorsten og en bebyggelse for erhvervsvirksomheden. På den baggrund traf Odense Kommune beslutning om at genoptage sagen. Omkostningerne ved en fuldstændig oprensning blev som følge af ændret udbredelse vurderet til 23,2 mio.kr., mens oprensning, hvor fri faseolie under fundamentet for skorstenen og fundamenter med et omfang på 1.300 kg olie blev efterladt på ejendommen, ville være 10,8 mio. kr. Kommunen meddelte på denne baggrund påbud til V om at gennemføre en oprensning, hvor der kunne efterlades en restforurening på 1.300 kg placeret under og ved fundamenter, da restforureningen var placeret uden for områder med særlige drikkevandsinteresser og nedstrøms eksisterende indvinding af grundvand, og meromkostningerne ved fuldstændig oprensning på 12,4 mio. kr. var i modstrid med proportionalitetsprincippet. Afgørelsen blev påklaget af V, der gjorde gældende, at der for afgørelsen ikke var inddraget en vurdering af hæftelsen mellem flere forurenere efter jordforureningslovens § 43. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærkede, at nævnet efter § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet kan begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over, men at det anføres i forarbejderne til loven, at nævnet omvendt også kan prøve andre dele af afgørelsen, end de der er påklaget. For så vidt angik § 43 bemærkede nævnet, at der ikke var fremkommet nye relevante oplysninger siden MAD 2017.334 Mfk, og at der med Østre Landsrets dom af 7. december 2018 var sket frifindelse af den udførende entreprenør med hensyn til en påstand om erstatningsansvar. Nævnet fandt på den baggrund ikke anledning til at tage stilling til klagepunktet. Uanset at forholdet ikke var påklaget, fandt nævnet imidlertid anledning til at foretage prøvelse af den risiko- og proportionalitetsvurdering, der var foretaget med afgørelsen. Nævnet henviste til, at Højesteret i U 2005.2923 H fandt, at en restforurening med olie

uafhængigt af omkostningernes størrelse som udgangspunkt ikke kan påbydes fjernet, hvis der foreligger en høj grad af sikkerhed for, at restforureningen hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko. Endvidere henviste nævnet til, at Højesteret i U 2014.790 H lagde til grund, at enhver risiko for skadelig påvirkning af grundvand efter en konkret vurdering kan begrunde et oprensningsspåbud, uanset om det pågældende grundvand anvendes eller er egnet til at kunne anvendes som ressource for drikkevand. Nævnet konstaterede, at det sekundære grundvandsmagasin måtte antages at være i kontakt med de underliggende grundvandsmagasiner, samt at en beregning i henhold til trin 1 i Miljøstyrelsens JAGG-model viste, at en restforurening på 1.300 kg olie på længere sigt ville kunne medføre en overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet i de primære grundvandsmagasiner med op til en faktor 300. Da det

på den baggrund ikke var tilstrækkeligt dokumenteret, at restforurening kunne efterlades uden risiko for miljø eller sundhed, og det efter U 2014.790 H ikke kunne inddrages, at restforureningen var placeret nedstrøms eksisterende indvinding af grundvand, ophævede Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling. For en fornyet behandling henviste nævnet til, at en afgørelse, hvorefter der efterlades en restforurening, vil forudsætte, at restforureningen er sikkert afgrænset, og at datagrundlaget muliggør en pålidelig risikovurdering. I vurderingen kan bl.a. inddrages Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 af 2009 om undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke, pkt. 7.2.4 vedr. undersøgelsens omfang samt pkt. 7.3.1 med angivelse af, at en restforurening på 10 kg gasolie henholdsvis 2,5 kg petroleum eller benzinprodukt under visse forudsætninger kan anses som bagatelgrænse for restforurening med oliekomponenter.

Kommentar: Afgørelsen er på linje med nævnets praksis og de anførte højesteretsdomme og kan næppe anses for overraskende. Det mest overraskende er, at V påklagede kommunens påbud i lyset af, at Østre Landsret ved dom af 7. december 2018 (sag BS-61/2018) havde frifundet entreprenøren for erstatningsansvar for at have forvoldt forureningen. Uanset at retskraften af denne dom begrænser sig til parterne, vil det kræve solide holdepunkter, hvis myndigheden modsat skulle antage, at entreprenøren kunne være påbudsadressat efter jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2, og i mangel af sådanne holdepunkter vil det også ved en udvidet fortolkning af jordforureningslovens § 43 føre til, at entreprenøren ikke er påbudsadressat efter § 41, så § 43 ikke kan anvendes, jf. **MRF 2021.112 Mfk**. Se tillige Pagh: U 2014B.345 om ansvar ved flere forurenere. Samtidig illustrerer afgørelsen, at der ikke i disse sager gælder et forbud mod at ændre en påklaget afgørelse til skade for klageren (*reformatio in pejus*), også selvom det afgørende forhold ikke var indeholdt i klagen. Udfaldet efter nævnets ophævelse og hjemvisning kendes ikke, og det er muligt, at der kan efterlades en mindre restforurening, og det er også muligt, at der er grundlag for at fravige grænserne i vejledningen for villaolietanke, men det må i alle tilfælde forventes, at mængden er begrænset. Noget andet er, at da sagen angik en olieforurening fra 2012, vil en del af den oprindelige forurening i alle tilfælde være nedbrudt.

Ophævelse og hjemvisning i sag om påbud om oprensning af olieforurening i Odense Kommune

21/13855

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter jordforureningslovens § 41, jf. § 77, stk. 1, nr. 1.[1]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Odense Kommunes afgørelse af 13. oktober 2021 om påbud om delvis oprensning af olieforurening på en del af matr.nr. [m1], på adressen [a1], 5260 Odense S, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der i overensstemmelse med jordforureningslovens § 77, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling for jordforureningsforhold, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 15. november 2021 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af påbudsadressaten, [v1] ApS.

Klager har anført, at der er flere parter, der kan gøres ansvarlige for den konstaterede forurening og Odense Kommune har efter klagers opfattelse ikke i tilstrækkelig grad afdækket ansvaret og en eventuel ansvarsfordeling efter jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2, og § 43.

Klager henviser i den forbindelse særligt til, at det er [v2] A/S, der ejer ejendommen, og som har valgt [v3] A/S – der er driftsansvarlig for og medejer af [v2] A/S – som entreprenør til at fjerne halvdelen af et tankanlæg på ejendommen, og at forureningen primært skyldes [v3] A/S' manglende tilsyn med dette nedrivningsarbejde. Dermed ifalder såvel [v3] A/S som [v2] A/S efter klagers opfattelse et ansvar, idet forureningen kunne have været undgået, hvis fjernelsen af tankanlægget var foretaget korrekt.

2. Sagens oplysninger

2.1. Sagens forhistorie

2.1.1. Påbud om oprensning af 4. september 2014

Odense Kommune meddelte den 4. september 2014 et påbud til virksomheden [v1] ApS (herefter virksomheden) om fuldstændig oprensning ved opgravning af en konstateret olieforurening på en del af matr.nr. [m1], på adressen [a1], 5260 Odense S.

Påbuddet blev meddelt med hjemmel i jordforureningslovens § 41, idet Odense Kommune vurderede, at virksomheden måtte anses som forurener i henhold til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, da forureningen vurderedes at hidrøre fra beskadigelse af påfyldningsrøret til en tank, hvori virksomheden opbevarede gasolie. Det blev i proportionalitetsvurderingen lagt til grund, at udgifterne til fuldstændig oprensning ville være kr. 10.400.000 (inkl. 15 % til uforudsete udgifter).

Påbuddet var baseret på tre rapporter udarbejdet af NIRAS A/S på baggrund af et undersøgelsespåbud meddelt til virksomheden den 28. januar 2013.[4] Rapporterne indeholdt bl.a. følgende situationsplan, hvor den anslåede jordforurening markeredes med rød skravering og den anslåede grundvandsforurening markeredes med blå streg:

Om Odense Kommunes risikovurdering fremgik følgende af afgørelsen:

"Risikoforhold

Forureningen med ca. 33 tons gasolie, herunder en væsentlig del som fri fase, udgør en risiko for grundvandsressourcen. Der er ved undersøgelserne påvist et sammenhængende terrænnært sandmagasin, hvor der er påvist fri fase olie over et areal på ca. 1600 m². Uden for kildeområdet er der i det samme magasin påvist opløst forurening på op til 90 gange grundvandskvalitetskriteriet. Den mobile del af den fri fase olie udgør en risiko for ukontrolleret spredning af forureningen.

Odense Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra nærliggende boringer, at det terrænnære sandmagasin kan være udbredt over et større område, således at det kan medvirke til en betydende forureningsspredning. Der er sandsynligvis tale om samme sandmagasin, som lokalt er udnyttet til indvinding til erhvervs- og husholdningsformål. Vi vurderer derfor, at grundvandskvalitetskriteriet skal være opfyldt i dette terrænnære sandmagasin. Da der er påvist op til 0,7 m fri fase i dette magasin, er der tale om, at forureningsskaden er indtruffet.

De primære grundvandsmagasiner i området udgøres af kvartært sand og opsprækket kalk. Kalken ligger ca. 50-60 m u.t. Mellem det terrænnære sandmagasin og kalken er der kvartære sandlag. I "Redegørelse for Odense Syd, Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2013" fra Naturstyrelsen angiver den hydrostratigrafiske model "mellem og nedre sandmagasiner", hvor "mellem sandmagasiner" er de mest gennemgående og generelt de tykkeste i området. En række almene vandværker indvinder fra "mellem sandmagasiner".

Potentialeforhold, forhold omkring grundvandsdannelse mv. er også vurderet i rapporten. I det forurenede område vurderes der at være en nedadrettet gradient mellem magasinerne og grundvandsdannelse. Ud over den horisontale spredning i det terrænnære sandmagasin må der derfor forventes en nedadrettet stoftransport til de dybereliggende primære magasiner.

På grund af afstanden og strømningsretning udgør forureningen dog ingen risiko for eksisterende indvinding.

Desuden vurderes forureningen at kunne udgøre en risiko ved grave-/ledningsarbejder og en fremtidig mere følsom anvendelse, da den er terrænnær.

Odense Kommune vurderer med baggrund i ovenstående, at forureningen udgør en væsentlig miljørisiko både aktuelt og fremtidigt.

Vi henviser til bilag 1 for en mere detaljeret beskrivelse af forureningsforholdene og risikovurdering."

Af afgørelsens bilag 1 fremgik bl.a. følgende om Odense Kommunes risikovurdering i forhold til grundvandet:

"Forureningen er spredt i det terrænnære sandmagasin over en afstand på mindst 50 m (en stor del med fri fase). Fanen af opløst forurening er ikke afgrænset. Forureningen har altså givet anledning til forurening af et sammenhængende sandmagasin, der kan forårsage en væsentlig spredning, og forureningskaden er her indtruffet. Magasinet udnyttes pt. ikke til indvinding i nærområdet.

Da der er nedadrettet gradient mellem det forurenede terrænnære magasin og det primære magasin vil der også ske en nedsivning af forurenede vand mod det primære magasin.

Beregninger med JAGG trin 1, som normalt lægges til grund for risikovurderingen, viser at der kan ske en væsentlig overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet i toppen af det primære magasin på op til ca. 360 gange. Odense Kommune vurderer derfor, at det ikke kan afvises med en høj grad af sikkerhed, at forureningen ikke i fremtiden kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen i det primære magasin."

2.1.2. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 2. august 2017

Odense Kommunes påbud af 4. september 2014 blev af virksomheden påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet. Sagen blev pr. 1. februar 2017 overført til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som ved afgørelse af 2. august 2017 stadfæstede kommunens påbud.[5]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt således – i lighed med Odense Kommune – at virksomheden var at anse som forurener efter jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at bestemmelsen i § 41, stk. 3, nr. 1, fastsætter et ubetinget forureneransvar, og at forureneransvaret efter bestemmelsen derfor ikke er afhængig af, om forureneren har handlet uforsvarligt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt desuden, at den pågældende forurening, som var beregnet til 33 tons olie, hvoraf 14 tons var fri fase olie, udgjorde en risiko for grundvandsressourcen og ville gøre det i mange år fremover, såfremt olieforureningen ikke blev fjernes, og at det derfor ikke var uproportionalt at meddele påbud om en fuldstændig oprensning.

Endeligt fandt Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at der i sagen ikke var tale om en situation, som var omfattet af jordforureningslovens § 43, men at det ikke kunne udelukkes, at flere var at anse som forurenere efter jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1 eller nr. 2. Nævnet vurderede imidlertid, at hensynet til en effektiv undersøgelse og oprensning af jordforureningen i den foreliggende sag måtte føre til, at Odense Kommune kunne meddele

påbud alene til klager. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at klager herefter efter almindelige erstatningsretlige regler måtte søge erstatning for sine omkostninger hos dem, der eventuelt i øvrigt måtte have medvirket til forureningen.

2.1.3. Østre Landsrets dom af 7. december 2018

Virksomheden indbragte herefter spørgsmålet om, hvorvidt en anden part – [v3] A/S – kunne drages til ansvar for den konstaterede forurening for domstolene og den 7. december 2018 afsagde Østre Landsret dom i sagen.[6]

Landsretten fandt, at virksomheden ikke havde bevist, at den omhandlede olieforurening var indtrådt som følge af handlinger eller undladelser, som kunne henføres til [v3] A/S, selskabets ansatte eller selskabets underentreprenører som et ansvarspådragende forhold.

Landsretten lagde i dommen til grund, på baggrund af den i sagen udarbejdede syns- og skønserklæring, at der i jorden ved tankanlægget fandtes ca. 26,5 m³ gasolie, hvis nærmere egenskaber svarede til den olie, der var i den af virksomheden benyttede tank, at der i perioden fra juni 2012 til november 2012 var forsvundet ca. 39.000 l eller 39 m³ gasolie fra tanken, som virksomheden benyttede, og at virksomheden ikke ved bevisførelse, herunder syn og skøn, havde godtgjort, hvordan de ca. 39 m³ olie var forsvundet fra tanken, herunder om det var sket ved udsivning eller dryp tæt på tanken, ved overrivning af rør hen til eller i fyldzone eller på anden måde.

2.2. Den påklagede afgørelse

Odense Kommune har den 13. oktober 2021 med hjemmel i jordforureningslovens § 41 meddelt påbud om delvis oprensning af den konstaterede olieforurening på en del af matr.nr. [m1], på adressen [a1], 5260 Odense S til virksomheden [v1] ApS.

Det fremgår af påbuddet, at undersøgelser udført i 2018 i forbindelse med planlægningen af den oprensning, der blev påbudt den 4. september 2014, har vist, at forureningens udbredelse har ændret sig i forhold til situationen i 2013. Odense Kommune har på den baggrund besluttet at genoptage sagen og har herefter meddelt fornyet påbud med følgende indhold:

"Påbud

Odense Kommune påbyder hermed [v1] ApS at fjerne tilgængelig jordforurening og begrænse yderligere spredning af fri fase olie som beskrevet i scenarie B, jf. bilag 2, dvs.:

- Foretage afhjælpende foranstaltninger i overensstemmelse med scenarie 1 i Niras' undersøgelsesrapport fra juni 2013 /2/, dog er tank, tankgård, skur og vandsiloer fjernet i den mellemliggende periode.
- Fjerne forurenede jord omkring og mellem de to skorstene syd for kraftcentralen ved opgravning/storformatboringer som beskrevet i afsnit 3 i Niras' notat om ændrede forureningsforhold fra juli 2018 /4/
- Opsamle fri fase olie fra brønde, jf. afsnit 4.4 i Niras' notat om ændrede forureningsforhold fra juli 2018 /4/
- Skimning af fri fase olie skal fortsætte, indtil der ikke længere forekommer mobil fri fase.

- Dokumentere oprensningen samt efterladt forurening ved analyser fra udgravningens bund og sider.
- Retablere det berørte område til situationen umiddelbart før dette påbud blev meddelt, jf. jordforureningslovens § 44, stk. 1, sidste punktum, dvs. fylde udgravningen op og retablere belægning samt ledninger, ledningskasser, ingeniørgange og lignede installationer.

Oprensningen skal påbegyndes senest 3 måneder efter påbudsdatoen og

fortsættes uden unødigt ophold efter en tidsplan godkendt af os.”

I forhold til proportionalitetsvurderingen fremgår følgende af påbuddet:

”Natur- og Miljøklagenævnet afgjorde den 2. august 2017, at vores påbud om oprensning svarende til scenarie 1 i Niras’ rapport fra juni 2013 /2/ er proportionalt. Vores vurdering tager derfor udgangspunkt i dette oprensningsscenarie suppleret med yderligere tiltag til at håndtere den forurening, som er utilgængelig ved scenarie 1 på grund af den ændrede forureningsudbredelse, jf. /4/. Det er vores vurdering, at de beskrevne tiltag giver et dækkende billede af de forskellige afværgemuligheder, og dermed giver et tilstrækkeligt grundlag for at foretage en vurdering af risiko og økonomi knyttet til de forskellige oprensningsscenarier.

De forskellige tiltag er sammenfattet i nedenstående tabel. De er beskrevet yderligere i bilag 2 og 3, herunder grundlag for beregning af restforurening samt prissætning.

Scenarium	Metode	Restforurening	Pris (kr.)
A	Genopretning	0	23.226.000
B	Delvis oprensning ved opgravning som i 1 kombineret med storformatboringer ved og mellem skorstene og skimning af fri fase olie fra 3 brønde	Ca. 1300 kg	10.819.000
C	Delvis oprensning ved opgravning som i 1 kombineret med storformatboringer ved og mellem skorstene	Ca. 1300 kg	10.669.000

1	Delvis oprensning svarende til tidligere meddelt påbud, scenarie 1 i /2/	Ca. 2100 kg	10.400.000
---	--	-------------	------------

Vi vurderer at scenarie A effektivt vil fjerne miljørisikoen, da der er tale om fjernelse af al forurenede jord og fri fase olie.

Vi vurderer, at der ved scenarie B og C fjernes ca. 96 % af forureningen, men pga. forureningens størrelse efterlades der alligevel en betydelig restforurening på ca. 1300 kg olie. Vi vurderer, at der ved scenarie 1 efterlades ca. 2100 kg olie, hvilket er mere end vurderet af Niras i /4/. Det skyldes primært, at vi med baggrund i figur 2 i /4/ vurderer, at arealet med restforurening er større, end Niras vurderer, se bilag 3.

Vi vurderer, at scenarie B er bedst egnet blandt scenarierne med delvis oprensning, da det medfører mindst restforurening og desuden reducerer risikoen for ukontrolleret spredning af fri fase olie fra restforureningen ved skimning fra brønde. Storformatboringer er en kendt og afprøvet metode, og efter opboring af forurening mellem og omkring skorstene vil den efterladte restforurening være svært tilgængelig. Restforureningen vil dels ligge under fundament til stålskorstenen, dels tæt op ad fundament til kraftcentral og den murede skorsten fra ca. 3 m under terræn.

Vi vurderer, at prisforskellen mellem scenarie B, C og 1 er så begrænset i forhold til de samlede udgifter, at det er proportionalt at påbyde scenarie B frem for C og 1.

Niras vurderer på baggrund af fluxberegninger, at restforureningen ved scenarie 1 kan indebære en helt lokal påvirkning af såvel det sekundære som det primære grundvandsmagasin med opløste oliestoffer. Niras har ikke udført risikoberegninger for scenarie B og C.

Normal praksis stadfæstet af klagenævnet til vurdering af risiko for grundvandsressourcen i påbudssager med olie er at anvende Miljøstyrelsens beregningsværktøj JAGG, trin 1. Vi har derfor udført en beregning i JAGG, trin 1 for restforureningen i scenarie B, se bilag 4.

Beregningen viser, at der kan ske en væsentlig overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet for olie i toppen af det primære magasin på op til en faktor 300. Vi gør opmærksom på, at resultatet af Niras' fluxberegning og vores beregning i JAGG, trin 1 ikke er direkte sammenlignelige, da Niras har anvendt andre parametre på 4 afgørende steder:

- Koncentration af opløst olie på 5 mg/l i stedet for 6 mg/l, som er klagenævnets praksis.
- Reduceret nettonedbør på 125 mm i stedet for standardværdi for Odense på 300 mm.
- Restforureningens udbredelse/areal
- Opblanding i de øverste 2 m af det primære magasin i stedet for JAGG, trin 1's standardværdi på 0,25 m.

Vi vurderer med baggrund i JAGG-beregningen, at det ikke med høj grad af sikkerhed kan afvises, at restforureningen ved scenarie B i fremtiden kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen i det primære magasin.

Desuden vil der ved scenarie B blive efterladt jordforurening i kontakt med det sekundære magasin, som vi vurderer, er sammenhængende over et større område, og dermed kan forårsage en væsentlig spredning af opløst olie.

Da den delvise oprensning i scenarie B ikke fjerner miljørisikoen, kan det kun komme på tale, hvis proportionalitetsafvejningen taler afgørende imod den fuldstændige oprensning i scenarie A.

Niras skønner, at prisforskellen mellem scenarie A og B er ca. 12,5 mio. kr. Vi vurderer, at Niras' skøn over omkostninger til de forskellige scenarier er rimelige, og vi lægger således til grund, at meromkostningerne til den fuldstændige oprensning beløber sig til i størrelsesordenen 12,5 mio. kr.

Vi vurderer, at meromkostninger i denne størrelsesorden i det konkrete tilfælde strider imod det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Vi har i vurderingen lagt vægt på, at restforureningen ved den nuværende anvendelse er svært tilgængelig pga. beliggenheden under skorsten samt op ad fundamenter i en dybde fra ca. 3 m u.t. Forureningen udgør ingen risiko ved den nuværende anvendelse, hverken ved kontakt eller afdampning. Dog vil der ved evt. nedrivning af kraftcentral/skorsten samt ved dybe gravearbejder være risiko for kontakt med forurennet jord.

Vi vurderer, at scenarie B reducerer risikoen for ukontrolleret spredning af fri fase olie fra restforureningen. Dermed vil den primære spredning foregå som opløst olie. Med baggrund i undersøgelsernes resultater og de geologiske forhold vurderer vi, at den primære spredning af opløst olie vil ske horisontalt i det sekundære grundvandmagasin, hvor strømmingen er mod øst/nordøst. Der er ingen nærliggende indvindinger eller recipienter i denne retning.

Der må dog også forventes en vis nedadrettet spredning af opløst olie fra det sekundære, forurenede magasin til det dybereliggende grundvand. Den udførte JAGG-beregning viser, at der kan ske en væsentlig overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet for olie i toppen af det primære magasin. Beregningen er dog konservativ i og med, at den ikke tager højde for reduktion af koncentrationen ved nedbrydning/sorption under transporten til det primære magasin.

Forureningen ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, uden for indvindingsopland, nedstrøms eksisterende indvinding og er dermed ingen trussel mod nuværende indvinding eller højt prioriteret grundvandsressource."

Påbuddet indeholder som bilag 1 Odense Kommunes uddybende beskrivelse af forureningsforholdene, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Fri fase olie

I 2013 blev der konstateret fri fase olie i et område på ca. 1600 m² med en tilnærmelsesvis cirkulær udbredelse med centrum omkring den overjordiske tank på 500.000 l og en radius på 20-25 m. Den fri fase olie var afgrænset syd for kraftcentralens to skorstene.

Ved pejlinger udført i april 2018 ses det, at den fri fase olie har spredt sig mod nord/nordvest. Der er nu ca. 0,7 m fri fase i en boring mellem de to skorstenene syd for kraftcentralen (B5) og tykkelsen af fri fase er steget fra ca. 0,3 m til 1,2 m i en boring i den nordvestlige del af det forurenede område (B16). Samtidigt er tykkelsen af fri fase olie faldet i borerne syd for spildstedet (B6 og B20). Udbredelsen af fri fase olie er således tilsyneladende med tiden flyttet mod nord/nordvest men dækker fortsat et areal på ca. 1600 m².

Niras vurderer, at den fri fase olie er spredt ind under fundamentet til stålskorstenen, da underkanten af fundamentet ligger ca. 1,8 m u.t., mens olien i fri fase spredes i dybden 3,0-4,0 m u.t.

Niras vurderer, at den fri fase olie sandsynligvis ikke er spredt ind under fundamentet til den murede skorsten, da underkanten af fundamentet ligger ca. 4,6 m u.t. Til gengæld må det forventes, at den fri fase olie er trængt helt op ad fundamentet til skorstenen.

Det er ikke dokumenteret, om olien også er spredt til under kraftcentralen, men da denne er udført med kælder med gulv ca. 3,75 m u.t., er det sandsynligvis ikke tilfældet.

Niras vurderer, at den kraftigste forurening befinder sig i en zone i jorden i en dybde på 3-3,5 m under terræn, og at forureningen hovedsageligt findes som fri fase i denne dybde.

Det er ikke undersøgt, om der er fri fase olie under fundamentet til den murede skorsten eller kraftcentralen. Vi vurderer imidlertid, at mængden af forurening, der evt. er under fundamentet til den murede skorsten og kraftcentralen er ubetydelig i forhold til områderne med fri fase olie på den resterende del af grunden.

Jordforurening

Der er konstateret kraftig forurening af jorden med gas-/fyringsolie. Forureningen findes primært 3-4 m u.t. og er knyttet til forekomsten af fri fase olie, jf. ovenfor.

Dog er der ved spildstedet (B1) konstateret jordforurening fra terræn. Jordforureningen er afgrænset horisontalt mod vest, syd og øst. Mod nord i området med kraftcentralens to skorstenene er forureningen ikke afgrænset, men da kraftcentralen har kælder, er forureningen sandsynligvis afgrænset her. Der er sandsynligvis jordforurening under fundamentet til stålskorstenen men ikke under fundamentet til den murede skorsten, se ovenfor.

Jordforureningen er generelt afgrænset vertikalt 4-4,5 m u.t. I området ved og mellem skorstenene er jordforureningen ikke afgrænset vertikalt med analyser, men PID-målinger tyder på, at forureningen er afgrænset ca. 5 m u.t. Tilsvarende tyder feltobservationer på, at der er jordforurening til 5,5 m u.t. i B2 sydvest for spildstedet. Jordforureningen er heller ikke afgrænset vertikalt i borerne B21 og B26, der begge er afsluttet 4,0 m u.t. hvor der er tydelige tegn på forurening.

Forurening af grundvand

Der er ikke udtaget og analyseret vandprøver fra de filtersatte borer, hvor der er påvist fri fase olie. Vi vurderer, at koncentrationen i grundvandet i disse borer er på niveau med opløseligheden, der for fyringsolie er ca. 6.000 µg/l. Undersøgelserne viser, at der er et sammenhængende terrænnært sandmagasin på grunden med et vandspejl i ca. 3 m u.t. Niras vurderer, at den overordnede strømningsretning i sandmagasinet er mod øst-nordøst. Pejlingerne indikerer dog, at der lokalt omkring kælderskanten ved kraftcentralen kan ske en dræning, så strømningsretningen i dette område lokalt er nordvestlig.

Der er i 2013 påvist olie i én (B18) af 6 borer, hvor der er udtaget og analyseret vandprøver. Denne boring ligger nedstrøms og indikerer, at der også sker spredning af opløst olie i det terrænnære magasin. Den opløste forurening i det terrænnære sandmagasin er ikke afgrænset, men mængden af forurening opløst i grundvandet er ubetydelig i forhold til områderne med fri fase olie. Der er ikke udført nye vandanalyser i 2018.”

Undersøgelserne udført i 2018 er beskrevet i en rapport udarbejdet af NIRAS A/S dateret 15. juni 2018. Rapporten indeholder bl.a. følgende figur (figur 2), hvor forureningens spredning mellem 2013 og 2018 er markeret med grønt:

#Decorative

Det er i rapporten vurderet, at spredningen (den grønne markering) dækker et areal på ca. 250 m². Odense Kommune vurderer dog i bilag 3 til påbuddet, at spredningen dækker et areal på ca. 300 m².

2.3. Odense Kommunes bemærkninger til klagen

Odense Kommune har den 9. december 2021 til klagen bemærket, at der ikke med klagen vurderes at være fremkommet nye oplysninger, der har betydning for sagens afgørelse, hvorfor kommunen fastholder det meddelte påbud.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Følgende medlemmer af Miljø- og Fødevareklagenævnet har deltaget i sagens behandling: Formand Ann Toft Kristensen, fhv. landsdommer Eva Staal og landsdommer Olaf Tingleff samt de sagkyndige medlemmer Dorte Harrekilde og Elizabeth Steenberg.

3.1. Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Om bestemmelsen i § 11, stk. 1, fremgår følgende af forarbejderne til nævnsloven:[7]

”Det foreslås i stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de påklagede forhold. Reglen svarer til den nuværende regel i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 12 a, som videreføres. Det vil sige, at nævnet i almindelighed skal tage stilling til de forhold, der er klaget over. Nævnet vil dog fortsat have mulighed for og efter omstændighederne pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmålet om overholdelse af gældende EU-ret. Nævnet kan således prøve andre dele af afgørelsen end de påklagede, ligesom nævnet kan oplyse sagen yderligere både i forhold til klagetemaet og til belysning af de elementer i afgørelsen, som nævnet ønsker at inddrage i klagesagsbehandlingen.”

Den tilsvarende bestemmelse i § 12 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet blev indført ved en lovændring i 2012.[8] Om bestemmelsen fremgår bl.a. følgende af forarbejderne hertil:[9]

”2.3. Den foreslåede ordning

Miljøministeriet er enig med ekspertudvalget i, at Natur- og Miljøklagenævnet i almindelighed ikke skal behandle forhold, der ikke er klaget over.

[...]

Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at nævnet i særlige tilfælde kan eller skal tage stilling til andre forhold end de, der er angivet i klagen, jf. overfor under afsnit 2.1. Nævnet vil således fortsat have mulighed for, og efter omstændighederne pligt til, at inddrage andre forhold end de, der er klaget over, f.eks. vedrørende overholdelse af EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Dette kan være relevant, hvor dele af førsteinstansens afgørelse, der ikke er påklaget, åbenbart lider af en EU-retlig mangel eller af andre åbenbare og væsentlige retlige mangler, herunder tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet, eller hvor det ikke kan udelukkes at afgørelsen vil medføre væsentlige negative natur- og miljømæssige konsekvenser."

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at nærværende sag drejer sig om en konstateret forurening, som har spredt sig i forhold til de oplysninger, som lå til grund for Odense Kommunes påbud om fuldstændig oprensning af 4. september 2014, som stadfæstet af nævnet ved afgørelse af 2. august 2017. De nye oplysninger om forureningens udbredelse har medført, at kommunen af egen drift har genoptaget sagen og herefter truffet fornyet afgørelse om påbud om delvis oprensning. Klagen over den nye afgørelse ses imidlertid kun at vedrøre, hvorvidt klager kan anses for at være forurenere i henhold til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, og om der i sagen er flere parter, der kan gøres ansvarlige for forureningen i henhold til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 2, og § 43, herunder om kommunen i tilstrækkelig grad har belyst sagen i forhold til disse spørgsmål.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker hertil, at nævnet ved afgørelsen af 2. august 2017 har taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt klager kan anses for at være forurenere i henhold til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, og om jordforureningslovens § 43 finder anvendelse i sagen. Det er nævnets vurdering, at der med klagen i nærværende sag ikke er fremkommet nye oplysninger af betydning for vurderingen heraf.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i øvrigt, at Østre Landsret ved dom afsagt den 7. december 2018 har taget stilling til, at den konstaterede olieforurening ikke er indtrådt som følge af handlinger eller undladelser, som kan henføres til [v3] A/S, selskabets ansatte eller selskabets underentreprenører som et ansvarspådragende forhold. Nævnet finder derfor ikke anledning til at tage stilling til det af klager anførte.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder imidlertid anledning til at prøve Odense Kommunes risiko- og proportionalitetsvurdering (jf. nedenfor i afsnit 3.2.1), uanset at dette forhold ikke er påklaget. Nævnet har ved denne vurdering lagt vægt på, at den påklagede afgørelse vil medføre, at der efterlades en betydelig restforurening på 1.300 kg olie, at en beregning i JAGG 1, der er udtryk for en worst case-betragtning, viser, at der kan ske en væsentlig overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet for olie i toppen af det primære grundvandsmagasin på op til en faktor 300, og at det dermed – med baggrund i JAGG-beregningen – ikke med høj grad af sikkerhed kan afvises, at restforureningen i fremtiden kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen i det primære magasin. Hertil kommer, at kommunen har vurderet, at den efterladte restforurening er i kontakt med det sekundære magasin, som kommunen vurderer, er sammenhængende over et større område, og dermed kan forårsage en væsentlig spredning af opløst olie. Det kan dermed efter nævnets vurdering ikke udelukkes, at afgørelsen vil medføre væsentlige negative natur- og miljømæssige konsekvenser.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1. Odense Kommunes risiko- og proportionalitetsvurdering

Det fremgår af jordforureningslovens § 1, stk. 2, nr. 5, at det med loven særligt tilsigtes bl.a. at fastholde forureneren som den, der først og fremmest skal foretage de nødvendige foranstaltninger til at afværge følgerne af en jordforurening og genoprette den hidtidige tilstand.

Om bestemmelsen i § 1, stk. 2, nr. 5, fremgår følgende af forarbejderne til jordforureningsloven:[10]

”I målsætningen er endelig gentaget forureneren betaler-princippet, som det kendes fra miljøbeskyttelsesloven. Den offentlige indsats bliver dermed sekundær i forhold til at kræve, at forureneren afværger de skader på miljøet, som vedkommende har forvoldt og genopretter den hidtidige tilstand.”

For så vidt angår forureneren betaler-princippet fremgår desuden følgende af forarbejderne til jordforureningsloven:[11]

”Forureneren betaler-princippet skal være det principielle udgangspunkt. Reglerne skal – med respekt af retssikkerhedsmæssige hensyn – minimere risikoen for, at der opstår situationer, hvor der ikke er mulighed for at påbyde nogen at foretage en oprydning. Reglerne skal tilskynde til en forsvarlig adfærd således, at der sikres en høj grad af miljøbeskyttelse.”

Det fremgår af jordforureningslovens § 41, stk. 1, at miljømyndigheden kan meddele forureneren påbud om at fjerne en konstateret forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger. Påbud kan som udgangspunkt meddeles, uanset hvordan forureningen er sket, jf. jordforureningslovens § 41, stk. 2.

Om bestemmelsen i § 41 fremgår bl.a. følgende af forarbejderne til jordforureningsloven:[12]

”Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at påbyde forureneren at genoprette tilstanden i overensstemmelse med det fastlagte princip i lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 5. Dette princip gælder ligeledes i miljøbeskyttelsesloven.

Genopretning skal ses i forhold til den forurenede grounds tilstand, før forureningshændelsen indtraf. Intentionen er således, at forureningen fjernes svarende til situationen, før forureningshændelsen indtraf. Det betyder, at oprydningen kan have større omfang end den offentlige oprydning efter lovforslagets kapitel 3, hvor oprydningen sker i forhold til den aktuelle arealanvendelse og hvor en forurening, som ikke p.t. udgør en risiko, kan efterlades.

Adgangen til at udstede påbud efter § 41 skal administreres i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger, herunder proportionalitetsprincippet. Myndigheden skal således f.eks. være opmærksom på, at der er proportionalitet mellem omfanget og udgiften til den påbudte oprydning og omfanget og arten af den forurening og den forureningsfare, der konkret tilsigtes fjernet. Hvis afværger af miljøproblemet eller risikoen kan foretages lige godt ved flere metoder, skal den billigste vælges.

For at der kan gives et påbud om oprydning, skal der være en miljø- eller sundhedsmæssig begrundelse for foranstaltningen. Ved en forurening, som ikke er særlig mobil, og som ligger dybt nede i jorden, må det vurderes, hvorvidt forureningen nu eller i fremtiden vil kunne udgøre noget problem.”

Før miljømyndigheden træffer afgørelse om oprensingspåbud efter jordforureningslovens § 41, skal sagen være tilstrækkelig oplyst. Når der foreligger et forsvarligt grundlag for at træffe afgørelse, skal miljømyndigheden foretage en risikovurdering og en proportionalitetsvurdering, inden der eventuelt udstedes et oprensingspåbud.[13]

Højesteret har i en dom af 30. juni 2005 fastslået,[14] at en restforurening med olie – uafhængigt af omkostningernes størrelse – som udgangspunkt ikke kan påbydes fjernet, hvis der foreligger en høj grad af sikkerhed for, at den hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko.

På denne baggrund følger det af nævnets praksis, at en forurening kun kan efterlades som værende uden risiko, såfremt der er tilvejebragt dokumentation, der giver høj grad af sikkerhed for, at forureningen ikke – hverken aktuelt eller i fremtiden – indebærer en miljø- og sundhedsmæssig risiko.[15]

Højesteret har herudover i en dom af 5. december 2013 fastslået, at enhver risiko for skadelig påvirkning af grundvandet efter en konkret vurdering vil kunne begrunde et oprensingspåbud, uanset om det pågældende grundvand anvendes eller er egnet til at kunne anvendes som drikkevandsressource.[16] Grundvandsbeskyttelsen efter jordforureningsloven omfatter således ikke kun grundvand, der kan anvendes til drikkevand.

Det følger af Miljøstyrelsens vejledning om oprydning på forurenede lokaliteter, at en risikovurdering i forhold til grundvandet skal anvendes til at vurdere, om en forurening i jord eller sekundært grundvand giver et uacceptabelt forureningsbidrag til grundvandsressourcen. [17] Til brug for risikovurderingen er der fastsat en række grundvandskvalitetskriterier, og risikovurderingen tager udgangspunkt i, at grundvandskvalitetskriterierne skal være opfyldt overalt i grundvandsressourcen.

Af vejledningen følger videre, at udførelsen af risikovurderingen samt eventuelle efterfølgende afværgeforanstaltninger skal sikre, at grundvandsressourcen bevares ren, svarende til at grundvandskvalitetskriteriet er overholdt. Det tilstræbes således, at indvindingsboringer kan placeres uden begrænsninger og indvinde rent drikkevand.[18] Formålet med en risikovurdering er ifølge vejledningen at vurdere, hvorvidt en given forurening i jorden (eller i et sekundært grundvandsmagasin) forurener grundvandet som ressource eller kan forventes at ville kunne forurene en ressource på kortere eller længere sigt. I forhold til forureningsspredning og risikovurdering tillægges et sekundært magasin samme betydning som et primært magasin, hvis der kan ske en betydende forureningsspredning fra det sekundære til primære grundvandsmagasiner og/eller recipienter, eller hvis det sekundære magasin er eller kan være anvendeligt til vandforsyningsformål.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at der på ejendommen er konstateret en forurening med en samlet beregnet mængde olie på ca. 33 tons eller 39 m³. Det fremgår endvidere, at der ved den delvise oprensning, som beskrevet i scenarie B i afgørelsen, vil blive efterladt en restforurening på ca. 1.300 kg olie i jorden. Udgifterne til gennemførelse af den delvise oprensning i scenarie B vil være ca. 10,8 mio. kr. Såfremt der i stedet gennemføres fuldstændig oprensning og genopretning som beskrevet i scenarie A, vil udgifterne være ca. 23,2 mio. kr. Prisforskellen mellem scenarie A og B er således ca. 12,4 mio. kr. Odense Kommune har med

henvisning hertil, og idet forureningen efter kommunens vurdering ikke udgør en risiko ved arealets nuværende anvendelse, vurderet, at fuldstændig oprensning i det konkrete tilfælde strider imod proportionalitetsprincippet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet er ikke enig med Odense Kommune i, at der på det foreliggende grundlag – og uden yderligere tiltag – kan efterlades en restforurening på 1.300 kg olie. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at det med JAGG-beregningen er dokumenteret, at restforureningen på sigt kan medføre en overskridelse af grundvandskvalitetskriteriet for kulbrinter fra olieprodukter på op til en faktor 300 i de primære grundvandsmagasiner, og at forureningen således i mange år kan udgøre en kilde til påvirkning af grundvandskvaliteten. Hertil kommer, at områdets grundvandsmagasiner er vurderet at have en sammenhængende regional geologisk udstrækning og således strækker sig over store afstande, og at forureningen er konstateret i det lokale terrænnære grundvand, der vurderes at have kontakt til de underliggende grundvandsmagasiner, idet der mellem potentialerne for henholdsvis det lokale terrænnære og det underliggende grundvandsmagasin kun er 2 m.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er tilvejebragt dokumentation, der giver høj grad af sikkerhed for, at en så betydelig restforurening hverken aktuelt eller i fremtiden vil indebære en væsentlig miljø- eller sundhedsmæssig risiko. Særligt den mobile del af den fri fase olie udgør efter nævnets vurdering en risiko for ukontrolleret spredning af forureningen, og det kan ikke udelukkes, at forureningen kan være spredt yderligere siden de seneste undersøgelser fra 2018.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at det efter nævnets vurdering ikke kan føre til en anden risikovurdering, at forureningen er sket i et område, der ligger uden for indvindingsopland og nedstrøms eksisterende indvindinger, eller at området ikke er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), idet grundvandsbeskyttelsen efter jordforureningsloven ikke kun omfatter grundvand, der (aktuelt) anvendes til drikkevand.[19]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver derfor Odense Kommunes afgørelse af 13. oktober 2021 om påbud om delvis oprensning af olieforureningen på Ejendommen, og hjemviser sagen til fornyet behandling med henblik på, at det gennem yderligere undersøgelser sikres, at der er et tilstrækkeligt grundlag for kommunens afgørelse af spørgsmålet om oprensning. I det omfang det oprensningsscenarie, som kommunen påbyder, ikke betyder en fuldstændig oprensning af olieforureningen, skal en risikovurdering af restforureningen med høj grad af sikkerhed godtgøre, at restforureningen hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko, eksempelvis ved iværksættelse af egnede afværgeforanstaltninger og monitorering. Efterladelse af en restforurening forudsætter, at restforureningen er sikkert afgrænset og at datagrundlaget muliggør en pålidelig risikovurdering heraf.[20] Der henvises herom nærmere til ovennævnte vejledning fra Miljøstyrelsen om oprydning på forurenede lokaliteter, samt Miljøstyrelsens vejledning om undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke.[21] Der er i sidstnævnte vejledning opstillet særlige betingelser for at efterlade en forurening som en bagatel.[22]

3.3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Odense Kommunes afgørelse af 13. oktober 2021 om påbud om delvis oprensning af olieforurening på en del af matr.nr. [m1], på adressen [a1], 5260 Odense S, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

-
- [1] Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.
- [2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.
- [3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.
- [4] Undersøgelserapport af maj 2013, notat om supplerende undersøgelser af juni 2013 samt notat om prissætning af supplerende oprensingsforslag af januar 2014.
- [5] Sagsnr. NMK-11-00154.
- [6] Østre Landsrets dom af 7. december 2018, sag BS-61/2018-OLR.
- [7] Jf. de særlige bemærkninger til § 11 i forslag nr. L 44 til Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet som fremsat den 26. oktober 2016.
- [8] Lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, der trådte i kraft den 1. august 2012.
- [9] Jf. afsnit 2.3 i de almindelige bemærkninger til Forslag nr. L 147 til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet som fremsat den 29. marts 2012.
- [10] Jf. bemærkningerne til § 1 i forslag L183 til Lov om forurennet jord som fremsat den 10. februar 1999.
- [11] Jf. pkt. 3.3.1 i de almindelige bemærkninger til forslag L183 til Lov om forurennet jord som fremsat den 10. februar 1999.
- [12] Jf. bemærkningerne til § 41 i forslag L183 til Lov om forurennet jord som fremsat den 10. februar 1999.
- [13] Jf. Højesterets dom af 5. december 2013, som optrykt i UfR2014.790H
- [14] Optrykt i UfR2005.2923H.
- [15] Jf. bl.a. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 30. juni 2014 i sagsnr. NMK-11-00117 og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 11. juli 2017 i sagsnr. NMK-11-00143 m.fl.
- [16] Optrykt i UfR2014.790H.
- [17] Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 6/1998 – Oprydning på forurenede lokaliteter – Hovedbind, afsnit 2.3.4.
- [18] Ibid., afsnit 5.4.1.
- [19] Jf. Højesterets dom af 5. december 2013, som optrykt i UfR2014.790H.
- [20] Se tilsvarende i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 2. februar 2021 i sagsnr. 18/05196.
- [21] Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 2/2009 – Undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke.

[22] Jf. afsnit 7.2.4 og 7.3 i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 2/2009 – Undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke.

Sag:

21/13855

Dato:

14. december 2023.

Emner:

Jordforureningslo...

Highlight: Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)